

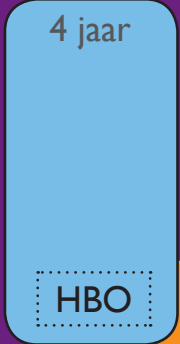
ONDERWIJSSCHEMA

Van basisschool tot universiteit

GEBRUIKTE AFKORTINGEN

- BOL = Beroeps Opleidende Leerweg (70% theorie op school en 30% praktijkstage)
- BBL = Beroeps Begeleidende Leerweg (20 % theorie op school en 80% praktijkstage of BeroepsPraktijkVorming).
- VMBO = Voorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs. Het VMBO is een samensmelting van het Voorbereidend Beroepsonderwijs (VBO) en de MAVO.
- MBO = Middelbaar Beroepsonderwijs.
Een MBO-opleiding op niveau 4 is te vergelijken met de vroegere MTS.
- HAVO = Hoger Algemeen Vormend Onderwijs
- VWO = Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs (Atheneum, Technasium en Gymnasium)
- ROC = Regionaal Opleidingen Centrum, MBO-opleidingen vanaf niveau 1 t/m niveau 4 (afhankelijk van de vooropleiding).
- HBO = Hoger Beroepsonderwijs
- WO = Wetenschappelijk Onderwijs (Universiteit)

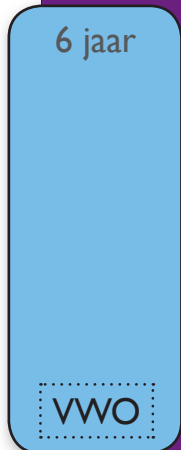
Master
Bachelor

Uitstroom van niveau 4
middenkader-of
specialistenopleiding

Eventueel uitstroom
naar niveau 1

VMBO

VMBO staat voor Voorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs; een voorbereiding op een beroep. Het is een opleiding die zowel praktisch als theoretisch kan zijn. Er zijn 4 leerwegen:

1. de **Basisberoepsgerichte Leerweg (BBL)**. De leerling leert door veel praktijkoefening te doen en kan daarna doorstromen naar een MBO niveau 1 of 2 opleiding;
2. de **Kaderberoepsgerichte Leerweg (KBL)**. Naast de theoretische vakken krijgt de leerling minimaal 12 uur beroepsgerichte lessen per week. Met deze opleiding kan de leerling naar MBO niveau 3 of 4;
3. de **Gemengde Leerweg (GL)**. Hier krijgt de leerling vooral theorie met één beroepsgericht vak. Hierna kan hij/zij door naar een MBO niveau 4 opleiding;
4. de **Theoretische Leerweg (TL)**. De leerling leert hier vanuit de theorie en krijgt alleen algemene vakken. Na deze opleiding kan de leerling door naar MBO niveau 4 opleiding.

De meeste VMBO-scholen hanteren de eerste 2 leerjaren een basisprogramma dat voor alle leerlingen gelijk is. Het VMBO duurt 4 jaar.

In het tweede of derde jaar (dit verschilt per VMBO) kiest de leerling uit de richtingen Groen, Zorg, Economie of Techniek. De bouw valt onder Techniek.

PRAKTIJKONDERWIJS

Het praktijkonderwijs is bedoeld voor leerlingen voor wie het behalen van een diploma in één van de leerwegen van het VMBO te hoog gegrepen is. Voorheen waren dat de scholen voor voortgezet speciaal onderwijs voor moeilijk lerende kinderen. Het praktijkonderwijs leidt leerlingen op voor wonen, werken en vrije tijd. Een klein deel stroomt door naar het laagste niveau van het MBO (niveau 1). Voor het praktijkonderwijs geldt geen cursusduur, maar wel een leeftijdsgrens van 20 jaar.

HBO en WO

Met een MBO-diploma op niveau 4 kan de student naar het HBO. Als de student 21 jaar of ouder is, kan hij/zij ook een toelatingsexamen doen voor het HBO. Na de HAVO of het VWO kan men ook naar het HBO. Na het VWO of na het halen van een propedeuse (eerste jaar) van een HBO-opleiding kan men naar de universiteit. HBO JobScore/BouwTalent biedt een praktijkgerichte studie Bouwkunde of Civiele techniek aan. Stichting HBO JobScore is een initiatief van werkgevers uit de bedrijfstak bouw die samen met de HBO instellingen uit de regio gemotiveerde afgestudeerde MBO studenten een optimale combinatie van werk en opleiding biedt. De eerste twee jaren van een HBO opleiding Bouwkunde of Civiele Techniek is er sprake van een stageovereenkomst, waarin een student twee dagen stage loopt en 3 dagen naar school gaat. Het derde en vierde leerjaar wordt de student werknemer van de Stichting HBO JobScore en werkt op basis van een arbeidsovereenkomst 4 dagen bij een praktijkbiedende organisatie en gaat 1 dag in de week naar school.

MBO

Na het VMBO kan de leerling op het MBO een BOL- of BBL-opleiding volgen.

Een **BOL-opleiding** is meer theoretisch van aard (ong. 70% theorie op school en 30% praktijkstage). Een BOL-opleiding is een dagopleiding waarbij de leerling via stages met de praktijk in aanraking komt.

Een **BBL-opleiding** is meer praktisch van aard (80% praktijkstage en 20% theorie). De leerling werkt dan 4 dagen in de week bij een leerbedrijf en gaat 1 dag in de week naar een ROC voor de theorie.

Bij een **opleidingsbedrijf voor de bouw** kan de leerling de BBL-opleiding Bouw op niveau 1, 2, 3 en 4 volgen. Het opleidingsbedrijf is (vanaf niveau 2) werkgever en de leerling werkt en leert dan tegelijk. De mogelijkheid is aanwezig om vanaf niveau 1 door te stromen t/m niveau 4. Een diploma op niveau 2 wordt gezien als een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt.

Bouwtalent biedt een praktijkgerichte studie bouwkunde op niveau 4 in samenwerking met het ROC. Voor minimaal 30% en maximaal 60% bestaat de opleiding uit het opdoen van praktijkervaring bij een leerbedrijf in de bouw of daaraan gerelateerd. Dat kan een bouw- of infrabedrijf zijn, een architectenbureau, een ingenieurs- of constructiebureau maar ook een gemeente of woningcorporatie. Bouwtalent is een initiatief van werkgevers uit de bedrijfstak bouw en heeft als doel het vergroten van de in- en doorstroom en het beperken van de uitstroom in de Bouwsector.

INSTROOM IN BBL-OPLEIDINGEN BIJ EEN REGIONAAL OPLEIDINGSBEDRIJF (BBL niveau 1 t/m 4)

De meeste Opleidingsbedrijven bieden BBL-opleidingen aan vanaf niveau 1 t/m niveau 4.

De meeste leerlingen die aan een bouwopleiding bij een opleidingsbedrijf beginnen komen van de Basisberoepsgerichte Leerweg van het VMBO. Deze leerlingen hebben op het VMBO al 2 jaar voorbereiding op de bouw gevolgd. Sommige VMBO-scholen hanteren nog het **afdelingsgerichte programma**. Dit houdt in dat de leerling aan het einde van het 2e leerjaar kiest voor timmeren, metselen of schilderen. Andere scholen hanteren een **Bouwbreed programma**; dan krijgt de leerling les in zowel timmeren, metselen als schilderen.

Ook zijn er leerlingen met een kader- of theoretische leerweg (KBL of TL) die kiezen voor een BBL-opleiding. Daarnaast is er zij instroom van leerlingen (ook ouderen) met een geheel andere vooropleiding of werkervaring. Hieronder vallen ook leerlingen die stoppen met een BOL-4 opleiding. Zij hebben nog nauwelijks of geen theorie- of praktijkervaring opgedaan in de bouw.

